

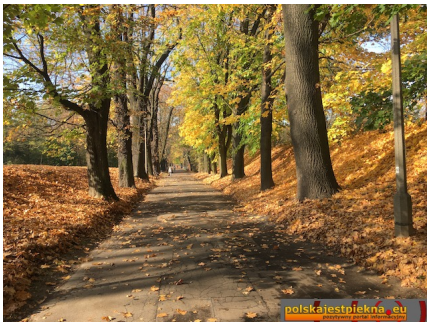
Jesienny spacer po Salwatorze

Wpisany przez Zbigniew Piotr Kotarba
czwartek, 10 października 2019 18:56 -

Ten fragment Krakowa nie dość, że jest malowniczy, to jeszcze stanowi dodatkowo enklawę spokoju i ciszy. Położony jest stosunkowo niedaleko od jego centrum, a dostępność komunikacyjna sprawia, że jest chętnie odwiedzany przez mieszkańców i turystów licznie do miasta nad górną Wisłą przyjeżdżających.

Salwator to niewielkie osiedle położone na zachód od centrum Krakowa, w dzielnicy Zwierzyniec. W jego architekturze dominuje zabudowa willowa, z których większość powstała na początku XX wieku. Osiedle znajduje się na wzniesieniu Pasma Sowińca, jego wschodniego masywu zwanego Górą św. Bronisławy. U jego podnóża znajduje się końcowa pętla tramwajowa o nazwie Salwator i przystanki autobusowe (także tych linii, które łączą miasto z miejscowościami na jego obrzeżu).

Najciekawsze i zarazem charakterystyczne pod znakiem architektury wille znajdują się przy ulicach św. Bronisławy, Anczyca i Gontyny.

W rejonie Salwatora stwierdzono ślady osadnictwa począwszy od środkowego na górnym

Jesienny spacer po Salwatorze

Wpisany przez Zbigniew Piotr Kotarba
czwartek, 10 października 2019 18:56 -

paleolicie kończąc. Znacznie później istniała tu osada z pogańską świątynią, a potem powstała jedna z pierwszych na Ziemiach Polskich świątyń chrześcijańskich.

Później ten teren przechodził różne koleje losu, a jego właścicielami byli zarówno królowie jak i administracja kościelna.

Wreszcie w połowie XIX wieku armia austriacka z uwagi na strategiczne położenie zbudowała na wzgórzu jeden z obiektów Twierdzy Kraków (ale o tym przy innej okazji).

Na początku XX wieku istniejące w Krakowie Towarzystwo Urzędników postanowiło wybudować w tej części miasta osiedle willowe. W tym celu rozpisany został konkurs na zagospodarowanie wzgórza. Ocenie komisji najciekawszym okazał się projekt Tadeusza Niedzielskiego. Ale o dziwo, do realizacji skierowano inny, autorstwa Romana Bandurskiego.

W 1911 wytyczono półkoliste odgańlenia ulicy św. Bronisławy, Anczyca i Gontyny. Rok później powstałe osiedle nazwano Salwatozem od nazwy położonego nieopodal kościoła p.w.

Jesienny spacer po Salwatorze

Wpisany przez Zbigniew Piotr Kotarba
czwartek, 10 października 2019 18:56 -

Najświętszego Salwatora.

W ramach osiedla powstało około 30 domów zaprojektowanych przez kilku architektów: wspomnianego Romana Bandurskiego, Alfreda Kramarskiego, a w okresie międzywojennym przez Ferdynanda Lieblinga, Henryka Jasieńskiego i Ludwika Wojtyczko. Ostatnia willa wybudowana została w połowie lat 50. XX wieku.

Osiedle miało być „miastem - ogrodem”, stąd za wszelką cenę administracja dbała i dba, by w tej części Krakowa nie brakło zieleni. Tak więc obok zadrzewionych alei typowych dla parku w południowej części powstały ogródki działkowe (widoczne z drogi wiodącej na kopiec Kościuszki).

Salwator z racji niepowtarzalnej atmosfery (ciszy, spokoju czy wręcz senności) upodobali sobie wybitni krakowianie jak np. Karol Hubert i Emanuel Rostworowscy, Marek Rostworowski czy wreszcie Jacek Malczewski (mieszkał przy ul. Anczyca 7).